

Методика навчання іноземних мов

4 курс (2013/14 н. р.)

Структура курсу, його зв'язок з іншими курсами:

3й курс (6й семестр):

- 7 лекцій, 6 практичних
- + індивідуальна робота

4й курс (7й семестр):

- 13 лекцій, 14 практичних
- + індивідуальна робота

Екзамен

4й курс (8й семестр)

пед.практика, курсова робота
(за вибором)

5й курс: Дипломна робота (за умови відсутності оцінок D,E,F)
/держ. екзамен з психолого-педагогічних дисциплін

+4й курс (7-8 семестри):

с/к за вибором з методики викладання

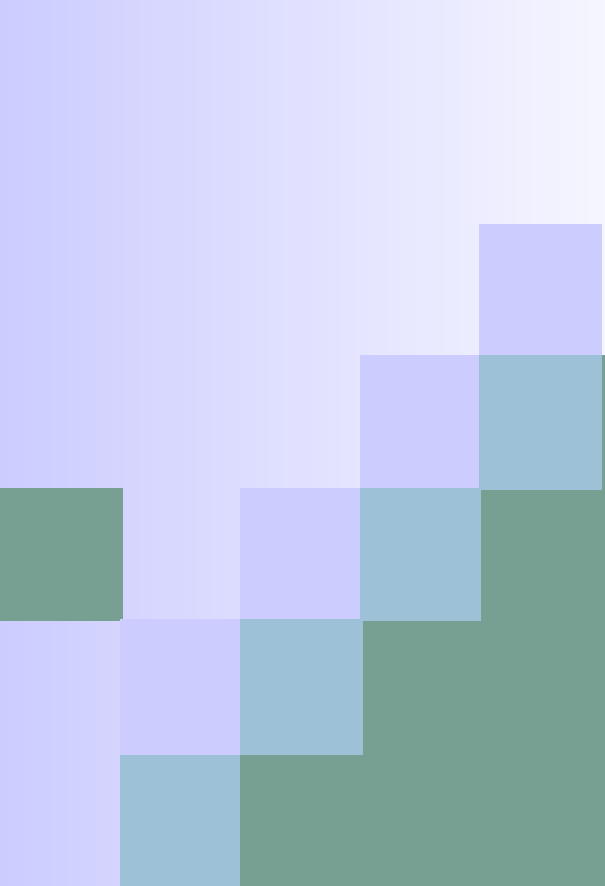
+4й курс (8 семестр):

с/к з методики викладання

5/6 й курс: Магістратура

Розподіл балів

Модуль Вид оцінювання	3й курс (6й семестр)	4й курс (7й семестр)	Разом
Відвідування лекцій	3		3 (+)
Робота на практичних	18 (3 бали x 6)	42 (3 бали x 14)	60
Індивідуальна робота	3	4	7 (+)
ЕКЗАМЕН	тестове опитування (включає питання для самостійного опрацювання)		5
	контрольний конспект уроку		5
	теоретичне запитання		10
	практичне завдання		10
РАЗОМ			100

Навчання граматики

Лекції 1,2

План

1. Зміст формування іншомовної граматичної компетенції у загальноосвітній школі.
2. Введення граматичних явищ активного граматичного мінімуму.
3. Система вправ для формування репродуктивних граматичних навичок.
4. Введення та опрацювання граматичних явищ пасивного граматичного мінімуму.

Література

1. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник / Кол. авторів під кер. С.Ю. Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 1999. – С. 72-92.
2. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах : підручник / Л. С. Панова, І. Ф. Андрійко, С. В. Тезікова та ін. – К. : В.Ц. «Академія», 2010 – С.101-116.
3. Панова Л.С. Методика навчання іноземної мови в школі. – Ніжин, 2003.
4. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов. Іноземні мови 2-12 класи. – Ірпінь: ВТФ "Перун", 2005. – 208 с.

Мета навчання іноземної мови -
формування іншомовної
комунікативної компетенції

Комунікативна компетенція:

- мовна компетенція (лінгвістична);
- мовленнєва компетенція;
- соціокультурна компетенція;

- стратегічна компетенція;
- прагматична компетенція;
- загальні компетенції.

Мовна компетенція:

- лексична компетенція;
- граматична компетенція;
- фонетична компетенція;
- орфографічна компетенція.

Зміст формування лексичної компетенції:

- операційні знання + лексичні навички
- Лексичні навички:
 - репродуктивні;
 - рецептивні.

Зміст формування граматичної компетенції:

- операційні знання;
- граматичні навички:
 - репродуктивні граматичні навички;
 - рецептивні граматичні навички.

Відбір змісту навчання граматики

Шкільний граматичний мінімум:

Визначений у Програмі;

Відображений у підручниках.

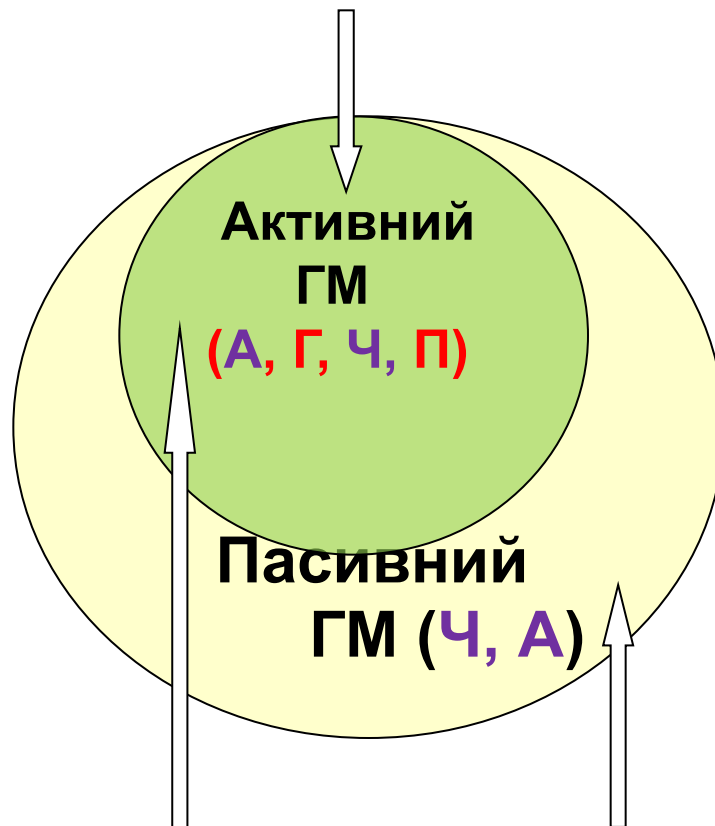
Шкільний граматичний мінімум:

Активний граматичний мінімум (АГМ) –
для вираження власних думок і
розуміння думок інших людей

Пасивний (рецептивний) граматичний
мінімум (ПГМ) –
для розуміння думок інших людей

Шкільний граматичний мінімум

Для вираження власних думок і розуміння думок інших людей

Для розуміння думок інших людей

Зміст навчання граматики

Грамматичні навички	для УМ	для ПМ
<i>репродуктивні</i>	Г	П
<i>рецептивні</i>	А	Ч

Загальна система вправ

Система вправ для навчання аудіювання	Система вправ для навчання говоріння	Система вправ для навчання читання	Система вправ для навчання письма
підсистема вправ для формування фонетичних навичок	підсистема вправ для формування фонетичних навичок	підсистема вправ для формування орфографічних навичок	підсистема вправ для формування орфографічних нав.
підсистема вправ для формування лексичних навичок	підсистема вправ для формування лексичних навичок	підсистема вправ для формування лексичних навичок	підсистема вправ для формування лексичних навичок
підсистема вправ для формування граматичних навичок	підсистема вправ для формування граматичних навичок	підсистема вправ для формування граматичних навичок	підсистема вправ для формування граматичних навичок
підсистема вправ для розвитку умінь аудіювання	підсистема вправ для розвитку умінь говоріння	підсистема вправ для розвитку умінь читання	підсистема вправ для розвитку умінь письма

Загальна система вправ

Система вправ для навчання аудіювання	Система вправ для навчання говоріння	Система вправ для навчання читання	Система вправ для навчання письма
підсистема вправ для формування фонетичних навичок	підсистема вправ для формування фонетичних навичок	підсистема вправ для формування орфографічних навичок	підсистема вправ для формування орфографічних нав.
підсистема вправ для формування лексичних навичок	підсистема вправ для формування лексичних навичок	підсистема вправ для формування лексичних навичок	підсистема вправ для формування лексичних навичок
підсистема вправ для формування рецептивних грам.нав	підсистема вправ для формування рецептивних грам.нав	підсистема вправ для формування рецептивних грам.нав	підсистема вправ для формування рецептивних грам.нав
підсистема вправ для розвитку умінь аудіювання	підсистема вправ для розвитку умінь говоріння	підсистема вправ для розвитку умінь читання	підсистема вправ для розвитку умінь письма

Чи однаково відбувається засвоєння
граматики рідної мови та іноземної?

Рідна мова:

- Природне мовне середовище;
- повний спектр граматичних структур;
- спочатку граматику засвоюється суто практично, без вивчення правил;
- правила вивчаються у школі після практичного оволодіння основною граматику.

Іноземна мова

- штучне мовне середовище;
- ІМ вивчається на основі і у порівнянні з рідною мовою;
- відбирається граматичний мінімум;
- практичне оволодіння граматику (навичками) розпочинається з опанування операційними знаннями (виняток – дошкільнята і першокласники)

Чи можливо навчати іншомовної
граматики так само, як рідної?

Прямий метод (метод гувернантки):
акцент на імітацію і мимовільне
запам'ятовування. Граматика
засвоюється інтуїтивно.

Є більш ефективним з маленькими
дітьми.

Іноземна мова:

Практичне оволодіння граматиною з
опорою на засвоєння правил.

-
- Граматичні явища зберігаються у довготривалій пам'яті людини у формі **фразових стереотипів** - узагальнених схем граматичних структур речень.

Навчити граматики іноземної мови – це означає:

1. закласти у довготривалу пам'ять учня **фразові стереотипи,**
2. навчити **впізнавати фразові стереотипи** при сприйманні,
3. навчити **вибирати фразові стереотипи** для вирішення певного мовленнєвого завдання.

Основою граматичною компетенцією є володіння **системою фразових стереотипів.**

При оволодінні рідною мовою ці стереотипи формуються **підсвідомо**, завдяки існуванню природного мовного оточення.

При навчанні іноземної мови необхідно забезпечувати **повторюваність** у вправах одних і тих же граматичних структур протягом обмеженого відрізка часу, в результаті чого й будуть формуватись **іншомовні фразові стереотипи.**

Особливості навчання граматики на різних етапах

Початковий етап:

- усі граматичні явища засвоюються як АГМ;
- граматичні явища засвоюються як мовленнєві кліше;
- мінімум теоретичних пояснень;
- для теоретичного пояснення використовуються речення-зразки;
- максимум імітативних та ігрових вправ;
- домінує усне мовлення, проте починаючи з другого класу долучаються писемні види МД.

Особливості навчання граматики на різних етапах

5-9 класи:

- засвоюються граматичні явища АГМ та ПГМ;
- явища, засвоєні як ПГМ, через певний проміжок часу опрацьовуються як АГМ;
- для теоретичного пояснення використовуються правила та схеми;
- граматика використовується у 4 видах МД.

Особливості навчання граматики на різних етапах

Старша школа:

- значна увага ПГМ
- для теоретичного пояснення використовуються правила та схеми;
- теорія може пояснюватися іноземною мовою.

Перенесення та інтерференція під час оволодіння іншомовною граматикою.

Грамматичні навички рідної мови мають **подвійний вплив** на формування іншомовних навичок:

перенесення

(в рідній мові є подібні граматичні поняття)

Учням необхідно лише засвоїти **форму**.

інтерференція

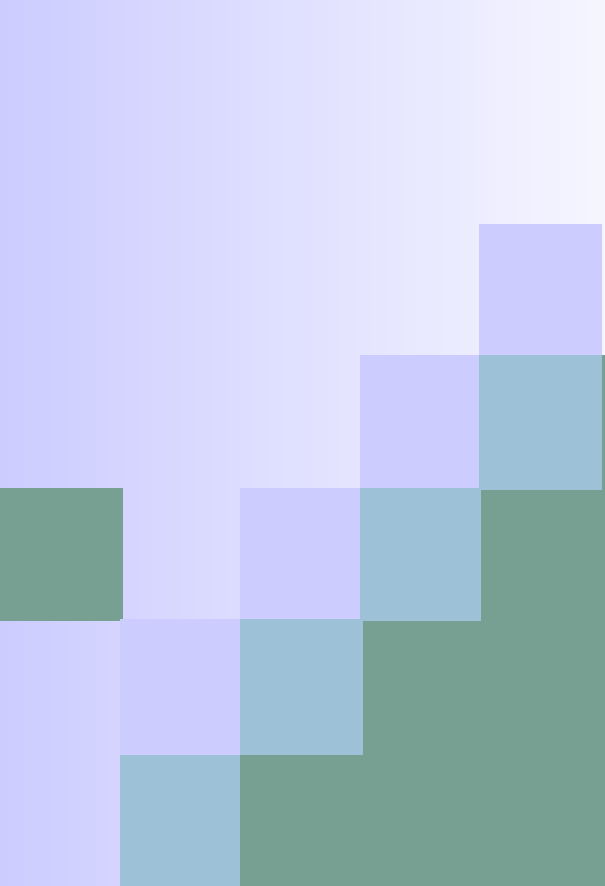
(такого явища в рідній мові не існує)

Учням необхідно сформувати і **поняття і форму**.

Під час формування навичок використання яких граматичних структур матиме місце інтерференція?

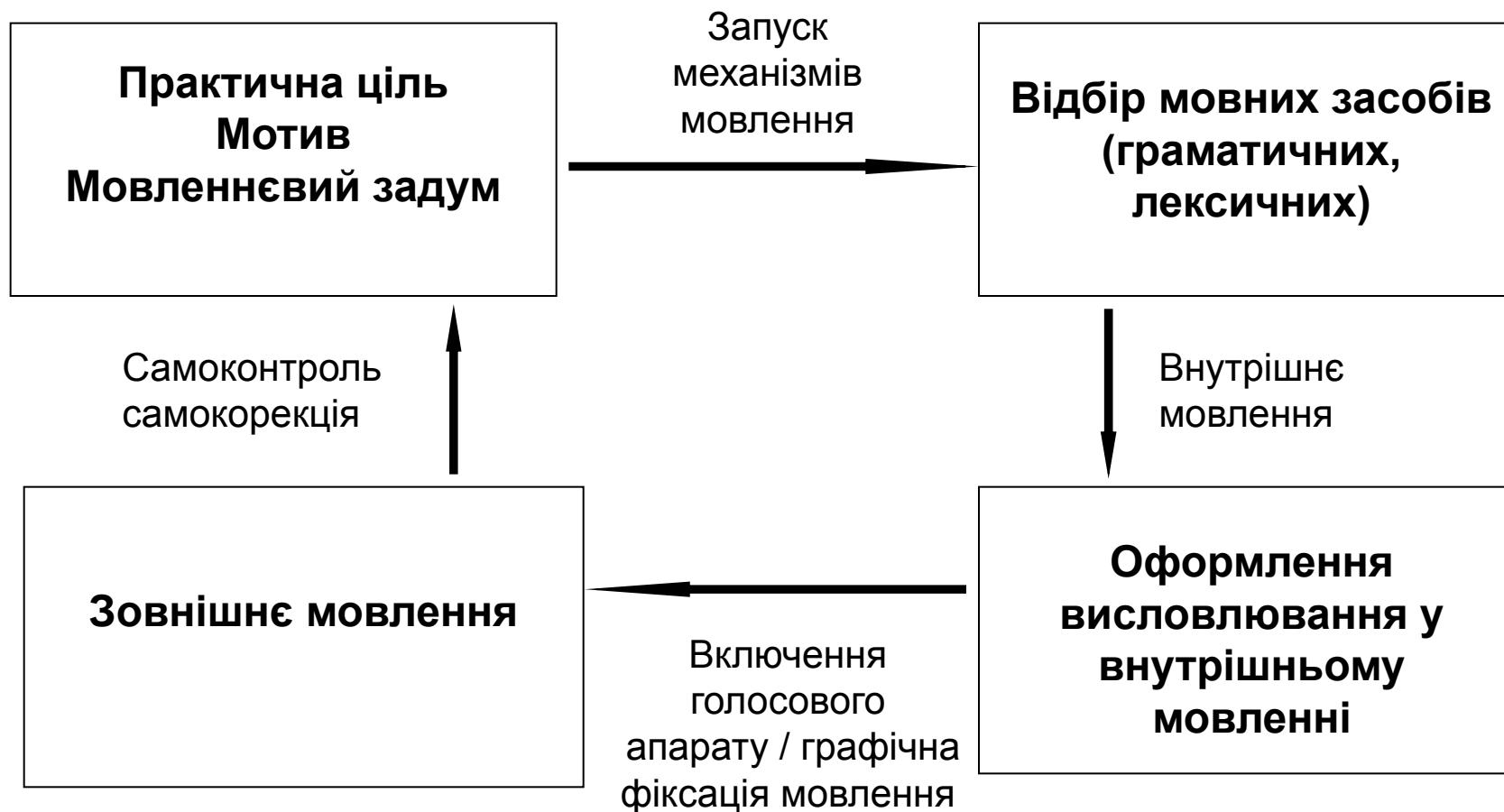
1. Множина іменників.
2. Ступені порівняння прикметників.
3. Наказовий спосіб "Take a pen".
4. Речення типу „It is a ...”.
5. The Future Indefinite Tense.
6. The Present Continuous Tense.
7. The Present Perfect Tense.
8. Узгодження часів.
9. Порядок слів у реченні.
10. Означений і неозначений артиклі.

Формування репродуктивних граматичних навичок

(АГМ)

СХЕМА ПОРОДЖЕННЯ МОВЛЕННЄВОГО ВИСЛОВЛЮВАННЯ

Висновки:

1. Необхідно формувати в механізмах мовлення учнів **зв'язок** між практичною метою, мовленнєвим задумом та відповідною граматичною структурою.
2. Необхідно формувати **автоматизми** оформлення граматичної структури шляхом багаторазового проговорювання речень з певною ГС.

Послідовність кроків при введенні граматичних явищ

1. *Постановка узагальненої комунікативної задачі (експліцитне або імпліцитне повідомлення функції ГС) .*
2. *Демонстрація ряду ситуативно обумовлених висловлювань з даною ГС (4-8 речень з новою структурою).*
3. *Побудова подібних висловлювань учнями за аналогією (можна починаючи з 5-6 речення вчителя).*
4. *Пояснення функції та форми даної ГС, запис учнями*
 - *прикладів,*
 - *правила-інструкції,*
 - *символічного зображення речень з ГС,*
5. *Мовленнєві дії учнів (виконання вправ).*

залежно від етапу навчання !!!

Сформулюйте правило-інструкцію для ГС *there is /are*

Для вираження того, що знаходиться у певному місці почни речення з *there is* (однина) / *there are* (множина), потім постав назву предмету, якій знаходиться у певному місці.

Під час читання наголос ставиться на назві предмету, а зворот вимовляється ненаголошено.

Переклад починай з кінця речення.

There is a pen in my bag.

There are pencils in my bag.

Запропонуйте ситуацію для введення
граматичної структури

- The Present Continuous Tense
- The Present Perfect Tense
- The Passive Voice

Ваші запитання

